

Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság

**Vasúti Üzemeltetési Igazgatóság
Üzemeltetési Főosztály**

Villamos Üzemigazgatóság

VÉGÁLLOMÁSI VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁS

Lehel tér M villamos végállomás

Érvényes:

2019. október 1-től

Tartalomjegyzék

1. Az utasítás személyi és területi hatálya.....	3
2. A végállomás kialakítása	3
3. A végállomáshoz tartozó váltók	3
4. Közlekedési korlátozások.....	3
5. A végállomás lejtviszonyai.....	4
6. A végállomás jelző- és váltóállító berendezésének leírása, közlekedési rendje	4
6.1. A végállomás jelző- és váltóállító berendezésének üzem módjai	4
6.2. Általános rendelkezések.....	5
6.3. Behaladás a végállomásra	5
6.4. Kihaladás a végállomásról	5
6.5. Közlekedés a végállomáson a jelző- és váltóállító berendezés zavara esetén	5
6.6. Eljárás hívójelzés esetén.....	6
7. A végállomás területén elhelyezett Megállás helye jelzőtáblák szerepe.....	6
8. Tárolási és félreállási lehetőség.....	7
9. Az utasok le- és felszállása, a járművek indulása	7
9.1. Az utastájékoztató berendezés kezelése.....	7
10. A tabulátorkezelő feladatai	7
11. A járművezetők feladatai	8
12. A végállomás nyitása, zárása	8
13. Eljárás rendkívüli események esetén	8
14. Végállomás elérhetősége	9
15. Hatályon kívül helyezés	9
1.sz. melléklet: A végállomás helyszínrajza.....	10

1. Az utasítás személyi és területi hatálya

Az utasítás személyi hatálya kiterjed a forgalmi feladatot ellátó munkakörben dolgozó munkavállalókra, továbbá azon dolgozókra, akiknek a tevékenysége a forgalom lebonyolításával, biztosításával összefügg, valamint az adott szakterületre érvényes rendelkezési, vasútüzemi zavarelhárítási- és intézkedési, illetve ellenőrzési joggal rendelkezőkre.

Az utasítás területi hatálya a Lehel utcában a Bulcsú utca kereszteződése után, a szükségleszállóhely előtt, a Lehel utca 2/c. szám előtt elhelyezett HON kapcsoló síkjától a csonkavágányok végéig terjed.

2. A végállomás kialakítása

A villamos végállomás (továbbiakban: végállomás) a XIII. kerületben a Lehel téren, Lehel utca és Váci út között a közúti forgalomtól különválasztva került kialakításra. Kettős vágánykapcsolattal rendelkező, két csonkavágányból álló fejevégállomás. A végállomás csonkavágányai (I. és II. vágányok) egyben a végállomás fordítóhelyei is.

A végállomás előtt a Lehel utcában szükségleszállóhely került kialakításra.

A végállomás helyszínrajza az 1. számú mellékletben látható.

3. A végállomáshoz tartozó váltók

A végállomáshoz négy váltó tartozik:

- **V1** (K3004) távvezérlésű, mechanikus csúcssínrögzítő szerkezettel ellátott váltó, amelynek vezérlését a berendezés kezelésére beosztott dolgozó (tabulátorkezelő) végzi (továbbiakban: távvezérlésű váltó).
A váltó védőállással nem rendelkezik, a váltó ráfutási pályaszakaszában aláváltást gátló járműérzékelő elem nincs kiépítve.
- **V2** (K3003) hasítható váltó.
- **V3** (K3002) hidraulikusan csillapított, visszacsapó váltó, ahol a speciális váltóhajtómű a váltó hasítása után a csúcssíneket egyenes állásba állítja vissza.
- **V4** (K3001) hidraulikusan csillapított, visszacsapó váltó, ahol a speciális váltóhajtómű a váltó hasítása után a csúcssíneket egyenes állásba állítja vissza.

4. Közlekedési korlátozások

A végállomás legfeljebb 48 méter hosszú járművel használható.

5. A végállomás lejtviszonyai

A végállomás területe sík, lejtése nincs.

6. A végállomás jelző- és váltóállító berendezésének leírása, közlekedési rendje

A végállomáson a forgalmat 1 db hívójelzővel kiegészített háromfogalmú („A” jelű) és 2 db kétfogalmú („B” és „C” jelű) főjelző szabályozza. A főjelzők szabványos állása a „Tilos a továbbhaladás!” jelzés. Szabványos állás alatt a főjelzők közlekedésmentes időre meghatározott jelzését értjük.

Abban az időszakban, amikor tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot a főjelzők időszakosan érvénytelenítve vannak.

A végállomáson az I. és II. sz. vágányok közötti járdaszigeten a tabulátorkezelő által működtetett vizuális utastájékoztatóra alkalmas berendezés (továbbiakban: utastájékoztató jelző) található, mely az indulási sorrendet a legközelebb induló villamos felé mutató nyílheggyel jelzi.

A járművek érzékelése a végállomás körzetében munkavezetékre telepített érzékelő elemekkel (HON kapcsolókkal) történik.

A V1 jelű távvezérlésű váltóhoz szánszerkezet és váltjelző nem került kiépítésre.

Az „A” jelű főjelző előtt – a bejelentkezési szakaszban – egyszerre több jármű is tartózkodhat, ez nem okozza a berendezés zavar állapotát.

6.1. A végállomás jelző- és váltóállító berendezésének üzemmódjai

A jelző- és váltóállító berendezés egyféle üzemmódban, **kézi üzemben** működtethető, ebben az esetben:

- a jelzőberendezés üzemel, bekapcsolt állapotban van;
- a végállomás főjelzőinek fényei világítanak;
- a V1 jelű váltó, az „A”, „B” és „C” jelű főjelzők, valamint az utastájékoztató jelző kezelését a tabulátorkezelő végzi;
- a fordítóhelyek valamelyikére történő behaladást követően a járművezetőnek egyéb teendője nincs.

6.2. Általános rendelkezések

A végállomási jelzőberendezés be- és kikapcsolására, valamint működtetésére az a személy jogosult, aki a szolgálati beosztásban szerepel, a berendezés érvényben lévő kezelési szabályzatából és jelen végállomási végrehajtási utasításából kimutathatóan oktatásban részesült és sikeres vizsgát tett.

A tabulátorkezelőnek szolgálati idejében a berendezést kézi üzemmódban működtetnie kell. Ettől eltérni csak a berendezés zavarállapota esetén lehet.

6.3. Behaladás a végállomásra

A járművek az „A” főjelző szabad a továbbhaladás jelzésére a V1-es távvezérlésű váltó kitérő állása mellett, a V3-as visszacsapó váltót hasítva az I. sz. vágányra, a V1-es távvezérlésű váltó egyenes állása mellett, V4-es visszacsapó váltót hasítva a II. sz. vágányra haladnak be.

6.4. Kihaladás a végállomásról

Az I. sz. vágányról a „B” főjelző szabad a továbbhaladás jelzésére a V3-as és a V2-es váltón áthaladva, a II. sz. vágányról a „C” főjelző szabad a továbbhaladás jelzésére a V4-es és a V2-es váltón áthaladva hagyják el a végállomást.

6.5. Közlekedés a végállomáson a jelző- és váltóállító berendezés zavara esetén

Ha a meghibásodás mértéke olyan, amely mellett a jelzőberendezés kezelésével nem lehet a forgalmat fenntartani, akkor a főkapcsolójával a jelző- és váltóállító berendezést le kell kapcsolni, és kikapcsolt berendezés mellett az alábbiak szerint kell a forgalmat lebonyolítani:

Abban az időszakban, amikor beosztott tabulátorkezelő teljesít szolgálatot a tabulátorkezelő kötelessége a V1 jelű távvezérlésű váltó használhatóságának forgalmi feltételeiről meggyőződni, és azt az érkező villamos számára helyszíni kézi váltóállítással a kívánt irányba állítani. Amennyiben a tabulátorkezelő egyéb teendői miatt nem tud a váltónál tartózkodni azt a járművezetők csak abban az esetben állíthatják át helyszíni kézi váltóállítással, ha erre a tabulátorkezelő hírközlő eszközön keresztül engedélyt adott. Abban az időszakban, amikor tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot, a járművezető kötelessége a váltó használhatóságának forgalmi feltételeiről meggyőződni, és azt helyszíni kézi váltóállítással a kívánt irányba állítani.

A jelzőberendezés kikapcsolt (kivéve az időszakos érvénytelenítés idejét) vagy zavar állapota esetén a főjelzőket használhatatlannak kell minősíteni, és továbbiakban az F.1–F.2. számú jelzési és forgalmi utasítás 3.5.3 és 11.15. pontjában foglaltak szerint kell eljárni.

6.6. Eljárás hívójelzés esetén

Hívójelzés esetén az F.1-F.2. Jelzési és forgalmi utasítás 3.2.4.1. és 11.13. pontjai szerint kell eljárni, az alábbiak figyelembe vételével.

A tabulátorkezelő az „A” jelű főjelzőre csak rendkívüli esetben vezérelhet ki hívójelzést, ha a főjelző szabályszerű kezelésére nem volt lehetősége.

A tabulátorkezelő az alábbiak figyelembe vételével vezérelhet ki hívójelzést:

- ha a berendezés engedi, akkor a jármű által érintett vágányutat fel kell építeni,
- ha a vágányút felépítése nem lehetséges, akkor a V1 jelű váltót egyéni váltóállítással, távvezérlés útján a megfelelő állásba kell állítani.

Nem szabad hívójelzést kivezérelni, ha:

- a jármű által bejárando vágányútban fekvő érintett váltókat nem sikerült a megfelelő állásba állítani;
- a kezelőasztalon lévő visszajelző fények alapján nem tud egyértelműen meggyőződni arról, hogy a váltó használhatóságának forgalmi feltételei fennállnak;
- a villamos egy másik jármű vágányútvonalát egyidejűleg érinti vagy metszi (kivéve forgalmi vagy műszaki zavar esetén);
- a tiltott egyidejű menetek nem kerültek kizárásra;
- az igénybe venni kívánt vágány, illetve vágányút nem szabad a jármű hosszának megfelelő távolságban.

Ha a tabulátorkezelő a járművet hívójelzésre közlekedtetni, a rendelkezésére álló hírközlő eszközök valamelyikén keresztül lehetőség szerint tájékoztassa a járművezetőt a közlekedésének módjáról (pl. az érintett váltók állásáról, foglalt vágányra történik-e a behaladás).

7. A végállomás területén elhelyezett Megállás helye jelzőtáblák szerepe

A végállomás területén kettő *Megállás helye* jelzőtábla került elhelyezésre:

- Lehel tér M végállomás I. és II. vágánya felett az ütközők előtt 15 méterrel:
A végállomásra érkező kétkocsis T5C5 vagy T5C5K2 típusú járművekből képzett szerelvényel a Megállás helye jelző síkjában kell megállni és visszafogni. Háromkocsis szerelvényel a jelzőt figyelmen kívül kell hagyni és az ütközők előtt kell megállni.

8. Tárolási és félreállási lehetőség

A végállomáson tárolási és félreállási lehetőség van az egyik (bármelyik) vágányon, ilyenkor a végállomás, egyvágányú fejeállomásként üzemel.

9. Az utasok le- és felszállása, a járművek indulása

Az utasok le- és felszállása a végállomáson kialakított egyes jelleggel üzemelő középperonos, közös le- és felszállóhelyen történik.

A vágányok foglaltsága estén a leszállás a Lehel utcában kialakított szükségleszállóhelyen történik.

A járművek indulása üzemelő végállomási jelzőberendezés esetén a végállomásról kétfogalmú főjelző jelzésére történik, a tabulátorkezelő által a jelzőberendezésen keresztül adott jelzésre. Abban az időszakban, amikor a berendezés nem üzemel önindítós rendszerben történik üzemem kívül helyezett jelzők mellett.

9.1. Az utastájékoztató berendezés kezelése

Az utastájékoztató jelzőt a tabulátorkezelő működteti. Abban az időszakban mikor tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot a járművezetőknek nincs lehetőségük a berendezés kezelésére.

A tabulátorkezelőnek lehetősége van akusztikus hangos utastájékoztatásra is.

Forgalmi zavarok esetén az utastájékoztatást a BKK vagy a BKV Fődiszpécseré által meghatározottak szerint kell végrehajtani.

10. A tabulátorkezelő feladatai

A tabulátorkezelő szolgálati idejében a berendezés érvényben lévő kezelési szabályzata és jelen végállomási végrehajtási utasítás előírásai szerint köteles a végállomási jelző- és váltóállító berendezést (tabulátort) működtetni, a távvezérlésű váltót, a főjelzőket és utastájékoztató jelzőket távvezérléssel – a berendezés kezelőpultjáról – állítani, ellenőrizni.

A végállomáson – amennyiben erre vonatkozó utasítást kap – tájékoztatja az utasokat a közlekedést érintő előre tervezett és rendkívüli forgalmi változásokról.

Felelős a végállomási okmányok vezetéséért (Vásárlók könyve, Talált tárgy könyv, kárigény bejelentőlap, eseménynapló stb.) és a leltári tárgyak meglétéért.

A tabulátorkezelő az esti végzésekor köteles a telefonkészüléket kihelyezni a járművezetői tartózkodó helyiségben elhelyezett asztalra.

11. A járművezetők feladatai

Abban az időszakban, amikor tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot a végállomáson elhelyezett tárgyakért a viszonylatra beosztott járművezetők felelnek. A reggeli kezdéskor a végállomásra elsőnek érkező járművezető köteles a tárgyak meglétéről meggyőződni.

Az észlelt hiányt, sérülést, rendellenességet a telephelyi diszpécsernek (Angyalföld kocsiszín, tel: 25502) kell jelenteni.

12. A végállomás nyitása, zárása

A vonalra beosztott összes járművezető rendelkezik a végállomáshoz kulccsal.

A tabulátorkezelők a tabulátorkezelői helyiség kulcsát az M3-es metró Lehel tér állomásán szolgálatot teljesítő forgalmi ügyeletesénél veszik fel, és neki adják le az arra rendszeresített naplóban adminisztrálva.

Ha tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot a tabulátorkezelői helyiség ajtaját zárva kell tartani.

A végállomás nyitása-zárása – ha nincs beosztott személyzet a végállomáson – a járművezetők feladata. A végállomásra elsőnek érkező járművezető nyitja, a végállomásról utolsónak induló járművezető zárja a végállomási helyiséget – ha van, külön fő- és általános kulccsal. Napközben, ha senki nem tartózkodik a végállomáson, a végállomást az általános kulccsal zárni kell.

13. Eljárás rendkívüli események esetén

Rendkívüli helyzetben konkrét előírások hiányában is köteles minden munkavállaló elvégezni a munkáját a kialakult szakmai szokásoknak, fogásoknak megfelelően úgy, ahogy az megítélése szerint az adott körülmények között a legbiztonságosabb.

A rendkívüli eseményt a járművezetőnek a munkáját közvetlenül irányító személynek jelentenie kell, és a továbbiakban a kapott utasítás szerint kell eljárnia.

A fent szabályozottaktól eltérő járműmozgások csak rendkívüli esetben, a tabulátorkezelő utasítása alapján lehetséges. Abban az időszakban, amikor tabulátorkezelő nem teljesít szolgálatot csak helyszíni felügyelettel hajthatók végre.

Amennyiben a végállomáson tabulátorkezelő teljesít szolgálatot, zavar esetén a végállomási térre ki kell tekinteni és tájékozódni kell a rendellenesség okáról. Meg nem szűnő váltózavar

esetén a váltón próbaállítást kell végezni és meg kell győződni a váltó használhatóságának forgalmi feltételeiről.

Meg nem szűnő zavar esetén értesíteni kell a zavarbejelentések kezelésével foglalkozó szervezeti egységet.

14. Végállomás elérhetősége

A tabulátorkezelő helyiségben hivatali telefon van elhelyezve, mely a 255-82 számú melléken érhető el.

15. Hatályon kívül helyezés

Ezen Végállomási Végrehajtási Utasítás életbe lépésével egyidőben a 2009. február 4-én kiadott korábbi Végállomási Végrehajtási Utasítást hatályát veszti.

Budapest, 2019. szeptember 18.

Dr. Tóth Péter
főosztályvezető

Borbás Péter Dániel
üzemigazgató

Egyetértek:

Szonntag Andor
vasútbiztonsági vezető

1.sz. melléklet: A végállomás helyszínrajza

